

SWDO

Dlaczego, dla kogo i jak?

Niewłaściwy sposób pakowania świeżych produktów ogrodniczych w Polsce jest przyczyną bariery eksportowej i stanowi problem dla krajowego obrotu tymi produktami.

Rozwiązaniem jest pakowanie tych produktów zgodnie z wymaganiami i oczekiwaniami rynkowego obrotu wielkotowarowego. Dotyczy to zwłaszcza owoców i warzyw, które trafiają do sprzedaży detalicznej w sklepach wielkopowierzchniowych, najczęściej samoobsługowych, w których towar jest gotowy do sprzedaży wprost z opakowania transportowego. Coraz częściej spotyka się sprzedaż z opakowań transportowych także w osiedlowych sklepach warzywnych.

Wiele czynników, w tym względy fitosanitarne, ochrona produktu i zachowanie wysokiej jakości produktu, przemawia za spełnianym określone wymagania pakowania świeżych owoców i warzyw przez wielkotowarowego dostawcę. Dostawca powinien więc dobrać odpowiednie opakowanie – pytanie, jak to zrobić, zwłaszcza gdy wymagania poszczególnych odbiorców mogą być różne i mogą wynikać z wielu czynników, w tym z wymagań w określonym regionie lub w kraju, do którego dany produkt ma trafić. Każdemu dostawcy zadanie to ma ułatwić właśnie System Wspomagania Doboru Opakowań (SWDO).

System ten został stworzony, aby udostępnić użytkownikowi (dostawcy) wzorcowe sposoby pakowania i oznakowania świeżych owoców oraz warzyw, które uwzględniają oczekiwania i wymagania kolejnych użytkowników zapakowanych towarów poczynając od wielkotowarowego odbiorcy, a kończąc na detalicznym kliencie. System uwzględni także wiele czynników, które mają znaczenie dla biznesowej współpracy wielkotowarowego odbiorcy z wielkotowarowym dostawcą świeżych produktów ogrodniczych (np. akceptacja sposobu pakowania i opakowań). Użytkownik systemu SWDO otrzymuje raport nt. sposobu pakowania, zawierający informacje istotne dla oceny właściwości tego sposobu kształtujących koszty użytkownika opakowań związane np. z rozpakowaniem paletowej jednostki ładunkowej i układaniem towaru na półkach, opłatami produktowymi i zagospodarowaniem poużytkowych odpadów opakowaniowych.

Konieczność racjonalności ekonomicznej zagospodarowania produkcji ogrodniczej oraz przełamanie bariery eksportowej wymaga dodatkowego wsparcia przy doborze opakowań i znakowania towaru. Dlatego system SWDO zapewni właściwy przepływ informacji pomiędzy partnerami biznesowymi, wspomagając współpracę wielkotowarowego dostawcy (np. pakującego towar plantatora) z:

- wielkotowarowym odbiorcą (polskim lub zagranicznym, np. ponadnarodową siecią handlową, która zna wymagania dotyczące opakowań przeznaczonych dla samoobsługowej sprzedaży detalicznej w sklepach wielkopowierzchniowych),

STRESZCZENIE:

System Wspomagania Doboru Opakowań (SWDO) został opracowany przez Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Opakowań (COBRO) w ramach realizacji projektu PL 0015 „Opakowanie jako czynnik gospodarczego rozwoju regionu i poprawy ochrony zasobów naturalnych”, przy współpracy z partnerem norweskim – Østfoldforskning oraz z krajowym – Instytutem Logistyki i Magazynowania – GS1 Polska. System ten jest przeznaczony dla wielkotowarowych, polskich dostawców pakowanych, świeżych produktów ogrodniczych oraz ich biz-

nesowych partnerów, tj. wielkotowarowych odbiorców oraz producentów czy dostawców opakowań i usługodawców LTS (Logistyka-Transport-Spedycja). System ułatwia dobór odpowiednich opakowań dla określonych świeżych owoców i warzyw, zgodnie z wymaganiami odbiorców. Przygotowanie i wprowadzenie do obrotu rynkowego prawidłowo pakowanych – w formie paletowych jednostek ładunkowych – produktów, uzgodnione z uczestnikami łańcucha dostaw, stymuluje zarówno współpracę partnerów biznesowych, jak i obrót rynkowy.

SUMMARY:

Packaging Selection Support System (PSSS)/Packaging Selection Platform (PSP) was prepared by Polish Packaging Research and Development Center (COBRO) in the framework of Project PL 0015: „Packaging as a stimulus for economic growth of the region and improvement of the environment protection on the regional scale”, in cooperation with Project partners: Østfoldforskning (Norway) and Institute of Logistics and Warehousing – GS1 Poland. System is addressed to Polish whole-

sale suppliers of packed fresh fruit and vegetables and their business partners, i.e.: wholesale receivers, packaging producers/suppliers and LTS service providers. System recommends which packaging is the best for certain fruit and vegetables, according to the requirements of the receivers. Preparing and introducing properly packed produce, in the form of palletized unit loads, agreed with supply chain participants, positively influence cooperation between them and the turnover of goods.

- producentem czy dostawcą opakowań i pomocniczych materiałów opakowaniowych, spełniających wymagania odbiorców opakowań,
- usługodawcą LTS, który może spełnić wymagania logistyczne zarówno formalne, jak i stawiane przez usługobiorcę.

CEL REALIZACJI PROJEKTU

Głównym zadaniem projektu COBRO PL0015 było opracowanie i wdrożenie systemu wspomagania doboru opakowań w obrocie rynkowym świeżymi owocami i warzywami, który:

- zapewni stały dostęp do doradztwa,
- rozwija współpracę użytkowników opakowań z dostawcami materiałów opakowaniowych i opakowań,
- przyczynia się do poprawy dostępności rynkowej opakowań; dotyczy to zwłaszcza producentów owoców i warzyw, będących pierwszymi użytkownikami opakowań w łańcuchu dystrybucji,

Andrzej
Hejduk

Anna
Kosmacz-
-Chodorowska

SŁOWA KLUCZOWE:

opakowania, dobór opakowań, owoce, warzywa

KEY WORDS:

packaging, packaging selection, fruit, vegetables

Tabela. Wykaz użytkowników SWDO

Typ użytkownika	Podtyp użytkownika (krajowego lub zagranicznego)
Dostawca wielkotowarowy	plantator, grupa zorganizowanych plantatorów, grupa producentów, podmiot pakujący
Odbiorca wielkotowarowy	rolno-spożywczy rynek hurtowy, dystrybutor hurtowy, sieć handlowa
Przewoźnik	firma transportowa, operator logistyczny
Producent, dystrybutor	opakowań, wyposażenia opakowań, pomocniczych materiałów opakowaniowych
Jednostka samorządowa	na szczeblu regionu, na szczeblu powiatu, na szczeblu gminy
Recykling	organizacja odzysku, firma recyklingowa
Partner	COBRO, STØ AS, Matforsk, ILiM
Użytkownik niezalogowany	każdy, ale z ograniczeniami, np. bez dostępu do podsystemu, publikacji ofert i zapytań ofertowych
Użytkownik wewnętrzny	operator (obsługa użytkowników), redaktor (aktualizacja bazy wiedzy, zarządzanie treścią portalu), administrator (konfiguracja i zabezpieczenie techniczne)

- stymuluje wzrost efektywności ekonomiczno-technicznej łańcucha dystrybucji,
- wpływa na wzrost bezpieczeństwa żywności przez aktywowanie stosowania oznakowania opakowań zgodnego ze standardami globalnego systemu GS1.

Rozwiązanie to docelowo uwzględnia oczekiwania przyszłych użytkowników, którymi są uczestnicy obrotu rynkowego pakowanymi, świeżymi owocami i warzywami (poczynając od producenta opakowań, poprzez producentów owoców i warzyw, pośredników, hurtowników, a kończąc na sieciach handlowych). Oczekiwania te można określić jako możliwość skutecznego wsparcia ze strony systemu, z zachowaniem efektywnego (zrozumiałego, łatwego i szybkiego w obsłudze oraz racjonalnych kosztów) sposobu dostosowania się do wymagań rynkowych obrotu, mając przy tym na uwadze zmniejszanie ryzyka biznesowego oraz osiąganie korzyści ekonomiczno-finance-
sowych.

GLÓWNE PROCESY SYSTEMU SWDO

System SWDO realizuje wiele istotnych dla użytkowników procesów, wśród których najważniejsze są:

- wspomaganie doboru opakowania z uwzględnieniem wymagań formalnych i szczególnych udostępnianych przez odbiorców wielkotowarowych (głównie wymagań BRC i GS1);
- zmiana czy ulepszenie opakowania, optymalizacja techniczno-ekonomiczna;
- publikacja ofert i zapytań ofertowych użytkowników systemu;

System Wspomagania Doboru Opakowań laureatem konkursu Innowacja Roku 2009

COBRO został laureatem konkursu Innowacja Roku 2009 za System Wspomagania Doboru Opakowań (konkurs zakończył się w październiku 2009 r.).

Innowacja Roku to ogólnopolski program o charakterze konkursowym, mający na celu promocję idei innowacyjności, nowoczesnych unikalnych i oryginalnych rozwiązań, stymulowanie przedsiębiorstw w kierunku rozwoju innowacyjnej myśli technologicznej.

Patronat nad programem sprawuje Ministerstwo Rozwoju Regionalnego oraz Centrum Innowacji FIRE.

- doradztwo, wymiana wiedzy, forum dyskusyjne;
- funkcjonalność umożliwiająca okresowe badania i ocenę wpływu systemu wspomagania doboru opakowań świeżych owoców i warzyw na wykorzystanie potencjału ogrodniczego, rozwój gospodarczy regionów (wzrost eksportu) i ochronę zasobów naturalnych – Client Relationship Management;
- e-promocja podmiotów realizujących projekt oraz zainteresowanych użytkowników;
- zdalne nauczanie (kursy, seminaria, prezentacje).

UŻYTKOWNICY SYSTEMU SWDO

Jeśli chodzi o wymaganie doboru opakowań, wsparcie dotyczy przede wszystkim wielkotowarowych dostawców rynkowych oraz odbiorców, którzy są uczestnikami wielkotowarowego obrotu towarowego i stanowią początkowe ogniwo łańcucha dystrybucji w obrocie rynkowym. Jednak lista ewentualnych użytkowników systemu SWDO jest długa.

Z funkcjonalności użytkowej systemu mogą korzystać użytkownicy zalogowani (posiadający swój unikalny identyfikator) i publiczni (niezalogowani). Zakres możliwych działań użytkownika jest ograniczony przez uprawnienia nadane przez administratora danemu typowi użytkownika. Wykaz uwzględnionych typów użytkowników podano w tabeli.

FUNKCJONALNOŚĆ SYSTEMU SWDO

Główne wymagania dotyczące funkcjonalności, stawiane przed systemem doboru opakowań, opracowano z uwzględnieniem analizy aktualnego stanu i przewidywanych potrzeb wszystkich tych użytkowników, których wymieniono w tabeli, są następujące:

- System udostępnia (w trybie on-line) zainteresowanym uczestnikom obrotu rynkowego świeżymi owocami i warzywami niezbędną wiedzę z zakresu doboru prawidłowego opakowania (ze względu na wymagania formalne oraz wymagania szczególne użytkowników opakowań w obrocie rynkowym) i w sposób interaktywny umożliwia dobór opakowań najlepiej spełniających wymagania.
- System umożliwia użytkownikom utworzenie i publikowanie ofert oraz zapytań ofertowych, które mogą być udostępniane innym użytkownikom systemu – potencjalnym partnerom – zgodnie z określonymi w systemie możliwościami.
- System umożliwia użytkownikom nawiązywanie kontaktu i współpracę z innymi użytkownikami systemu – potencjalnymi partnerami biznesowymi w łańcuchu dystrybucji obrotu rynkowego (realizowane jako wspólna dokumentacja, historia uzgodnień itp.).
- System umożliwia też przetwarzanie danych gromadzonych w ramach pełnionych funkcji i udostępnia informacje w postaci raportów w celu wsparcia procesu decyzyjnego zainteresowanym regionalnym czy lokalnym jednostkom administracji państwowej i struktur samorządowym.
- System umożliwia przetwarzanie gromadzonych danych po agregacji (w celu zapewnienia pełnej anonimowości źródeł), a wynik udostępnia w postaci informacji czy raportów do celów badań rynkowych współtwórcą projektem PL-0015.

- System docelowo może współpracować z innymi (zewnętrznymi) systemami ofertowymi.

Dla tak wielofunkcyjnego systemu przyjęto też istotne założenia organizacyjno-techniczne:

- System jest zintegrowany z platformą internetową, dostępną siedem dni w tygodniu przez 24 h.
- Platforma może efektywnie obsłużyć jednocześnie do 1000 użytkowników systemu.
- Platforma składa się z części publicznej (dostępnej dla wszystkich) oraz części logowanej, przeznaczonej dla zarejestrowanych użytkowników, a informacje dostarczane przez użytkowników są przechowywane w bazie danych platformy.
- W platformie są rozdzielone funkcje operatorskie i administracyjne, a ustalone zasady zarządzania i aktualizacji informacji służą utrzymaniu oraz aktualizacji danych zawartych w tzw. bazie wiedzy.
- System doboru opakowań ma bieżące wsparcie techniczne oraz wbudowany mechanizm chroniący przed nieuprawnionym dostępem, próbami wyłudzenia danych itp. ■

A. Hejduk – Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Opakowań, A. Kosmacz-Chodorowska – Instytut Logistyki i Magazynowania – GS1 Polska

Projekt PL0015 dofinansowany
ze środków
Norweskiego Mechanizmu Finansowego